

1. Mutaties Themabegroting 2019**Totaal per thema**

Mutaties	Omschrijving thema	Bedrag afwijking
1	Samen met Inwoners	0
2	Zorg en Welzijn	946.701
3	Wonen en Leven	69.697
4	Werken en Ondernemen	0
5	Toekomstbestendig en Duurzaam	25.000
6	Financiën en Organisatie	-433.925
Totaal		607.473

Thema 1; Samen met Inwoners

Onderwerp : Subsidie de Greiden		Bedrag €	-23.000 23.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een eenmalige overheveling van 2019 naar 2020.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In de Greiden zijn er twee bewonersorganisaties ontstaan (Wijkbelang de Greiden en Buitengewoon de Greiden). Beide groepen komen op voor de belangen van alle inwoners van de Greiden. Vanuit verschillende kanten is geprobeerd om de twee groepen samen te laten gaan. Dat is niet gelukt. Uiteindelijk heeft wijkbelang de Greiden aangegeven te willen stoppen als bestuur. Wijkbelang de Greiden heeft de afgelopen jaren de subsidies uit het wijk en dorps budget ontvangen. Bij elkaar had het bestuur nog € 23.000 in kas. Dit bedrag is overgemaakt naar de gemeente. Het is een budget dat voor en van de inwoners van de Greiden bedoeld is. Door de bestuurlijke perikelen is dit bedrag de afgelopen jaren niet besteed. Voorgesteld wordt om dit bedrag aan het nieuwe bestuur van Buitengewoon de Greiden beschikbaar te stellen zodat zij als bewonersorganisatie dit weer voor de wijk kunnen gaan gebruiken. (Het geld is tijdelijk geparkeerd op een gemeentelijke rekening). Het totale bedrag dat moet worden over geheveld is maximaal € 23.000. Het kan zijn dat dit lager wordt omdat er nog enkele betalingsverplichtingen zijn voor activiteiten in de Greiden. Voorgesteld wordt om maximaal € 23.000 van 2019 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : Deregulering		Bedrag €	-50.000 50.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een eenmalige overheveling van 2019 naar 2020		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Naar aanleiding van de ambities in het hooflijnenakkoord is in 2019 en 2020 een bedrag van € 50.000 per jaar beschikbaar gesteld voor deregulering. Begin 2020 wordt een reputatieonderzoek uitgevoerd onder inwoners, bedrijven en samenwerkingspartners. Hierin wordt mede onderzocht welke regels als belemmerend worden ervaren door onze inwoners. De resultaten van dit onderzoek wordt gebruikt als input voor verdere deregulering, het vereenvoudigen of schrappen van regels. De beschikbare middelen worden ingezet enerzijds voor het uitvoeren van het onderzoek en anderzijds voor het vereenvoudigen van regelgeving en procedures.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	Voorgesteld wordt om het bedrag van € 50.000 voor deregulering 2019 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.

Totaal thema Samen met Inwoners

Bedrag €

0

Thema 2; Zorg en Welzijn

Onderwerp : Impuls Kansrijke start		Bedrag €	-8.464
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Ja, het bedrag is verwerkt in de begroting 2020		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De impulsrijke start is een jaarlijkse uitkering die drie aangesloten jaren verstrekt gaat worden. Dit is een vorm van een uitbreiding van de Gids gelden. De impuls dient besteed te worden aan de vorming van lokale coalities ten behoeven van het landelijke actieprogramma "Kansrijke start". De middelen zijn beschikbaar gesteld voor de eerste 1000 dagen van een kind. In gemeente Heerenveen zal in kwartaal 3 van 2019 een lokale uitwerking gereed zijn genaamd "van 1001 kritieke dagen naar een kansrijke start". In deze uitwerking staan activiteiten die bekostigd kunnen worden uit de impuls kansrijke start.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het zijn extra beschikbaar gestelde middelen voor dit specifieke doel.		

Onderwerp : verhogen taalniveau statushouders		Bedrag €	-116.854
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het is een incidenteel toegekend budget in de algemene uitkering.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In de algemene uitkering wordt voor 2019 en 2020 een totaalbedrag ontvangen van € 116.854 voor het verhogen van het taalniveau statushouders. Gemeentelijk beleid hierop moet nog ontwikkeld worden, daarom wordt voorgesteld om het resterende budget van 2019 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het zijn extra beschikbaar gestelde middelen voor dit specifieke doel.		

Onderwerp : Motie fietsplan		Bedrag €	-45.000 45.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidenteel budget		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De afdeling van verkeer heeft te maken gehad met een onderbezetting in de formatie. Het team moest nog aangevuld worden met circa 0,5 fte. Door "normale werving" is deze functie lastig invulbaar. Er is daarom gezocht in de informele circuits. Daarnaast kenden andere projecten, zoals de aanbesteding van de toegang van de parkeergarage en de invoering van het digitale vergunningensysteem vertraging, waardoor er binnen het team geen capaciteit was. Aangezien een deel van de formatie begin dit jaar nog niet was ingevuld, en door vertraging in enkele projecten, kon de motie fietsplan, zoals		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	aangenomen op 8 november 2018, nog niet worden opgepakt en uitgevoerd. De formatie is nu ingevuld, maar de uitvoering lukt niet meer dit jaar. Het budget wordt in 2020 gebruikt voor onderzoek en analyse. Dit betreft het opstellen van een startnotitie en onderzoeken door een adviesbureau. De onderzoeken betreffen onder meer onderzoeken naar fietsparkeren, fiets enquêtes, locatiekeuze fiets stallingen en inrichting fietsroutes. Voorgesteld wordt om het resterende budget van 2019 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.

Onderwerp : Sportformateur		Bedrag €	-7.500
			7.500
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidenteel budget		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De door gemeente Heerenveen aangestelde sportformateur om als procesbegeleider te fungeren van het Lokaal Sportakkoord Heerenveen, is in september 2019 gestart. Voor deze werkzaamheden is een budget beschikbaar van € 15.000. Bij aanvang van het project is 50% betaald en na afloop van de opdracht (april 2020) de resterende 50%. Daarom wordt voorgesteld om de resterende middelen over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : BOA's		Bedrag €	-40.000
			40.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Ja, de extra benodigde middelen worden meegenomen in de perspectiefnota 2020		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In de perspectiefnota 2017 zijn middelen beschikbaar gesteld voor extra toezicht en handhaving door BOA's. Door de lange voorbereidingstijd zijn de BOA's pas in augustus 2019 gestart met de werkzaamheden. Het budget voor 2020 is niet voldoende voor de inhuur van deze BOA's. De huidige gunning loopt tot eind 2020, wij maken een nieuwe raming en nemen de eventueel extra benodigde middelen mee in de perspectiefnota 2020. Wij stellen voor om het resterende bedrag van 2019 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : BUIG (gebundelde bijstandsuikeringen)		Bedrag €	-477.685
			477.685
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een budgettaire neutrale mutatie.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In september hebben we de definitieve berekening van de gebundelde uitkering (BUIG) ontvangen. Het macrobudget is naar beneden bijgesteld, dit betekent voor ons een verlaging van de ontvangsten van € 477.685. Tegelijkertijd is de verwachting dat de uitkeringen ook lager uit gaan vallen dan begroot, dit budget wordt daarom met hetzelfde bedrag verlaagd waardoor dit budgetneutraal kan verlopen. De voorlopige berekening van de gebundelde uitkering geeft nog geen aanleiding om het budget voor 2020 aan te passen.
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing.

Onderwerp : Participatie		Bedrag €	794.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het is een incidenteel voordeel in 2019.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De prognose voor Participatie komt in totaal uit op een positief resultaat van € 794.000. Voor het overgrote deel is dit dankzij onze goede in- en uitstroomcijfers van de bijstand. De kosten in de participatie hebben een directe relatie met de BUIG. In de BUIG zitten al onze bijstand uitgaven, de rijksbijdrage en onze inkomsten uit terugvordering en verhaal. Recentelijk is de rijksbijdrage 2019 definitief vastgesteld en deze valt een half miljoen lager uit dan begroot (€ 18,4 miljoen in plaats van € 18,9 miljoen). Deze verlaging is voornamelijk toe te rekenen aan de bijgestelde landelijke werkloosheidsramingen. Deze verlaging vangen we op, omdat we ook dit jaar volgens afspraak met uw raad 100 uitkeringen gaan dalen (t.o.v. peildatum 1 januari 2018). De uitgaven voor re-integratie vallen lager uit nu het aantal uitkeringen verder daalt. Dit is in lijn met de perspectiefnota 2019 waarin uw raad heeft besloten om het extra budget uit 2017 weer terug te draaien en elders in het sociaal domein in te zetten.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het betreffen lagere uitgaven in het domein participatie.		
Raadsvoorstel/raadsbrief	U bent hier per brief (kenmerk: 19.3004404) over geïnformeerd.		

Onderwerp : Jeugd		Bedrag €	2.900.000 -2.900.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Ja, het betreft een structureel tekort. In de jaren 2019 en 2020 is rekening gehouden met de dekking uit het weerstandsvermogen. De risico's moet voor de jaarschijf 2021 zijn beheerst. In de perspectiefnota 2020 wordt een voorstel voor structurele dekking opgenomen.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het tekort wordt grotendeels veroorzaakt door de jeugdhulp (in natura). Naast dit tekort is er een nadeel op de jeugdbescherming en -reclassering. Op het budget jeugdhulp via een persoonsgebonden budget is er een voordeel geprognosticeerd.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Financiële ruimte binnen taakveld	De dekking van de hogere kosten komt uit de reserve weerstandsvermogen (zie mutaties reserves en voorzieningen).
Raadsvoorstel/raadsbrief	U bent hier per brief (kenmerk: 19.3004404) over geïnformeerd.

Onderwerp : Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)		Bedrag €	284.606
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het is een incidenteel voordeel in 2019.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Op de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning is een voordeel. De nadelen over 2019 hebben betrekking op hulp bij het huishouden, Wmo-vervoer en beschermd wonen. Tegenover deze nadelen zijn er voordelen op de persoonsgebonden budgetten Wmo en de thuis- en dagondersteuning.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het betreffen lagere uitgaven in het domein Wmo.		
Raadsvoorstel/raadsbrief	U bent hier per brief (kenmerk: 19.3004404) over geïnformeerd.		

Onderwerp : Mutaties sportbesluit		Bedrag €	-345.000
			345.000
			-175.000
			175.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, betreft incidentele mutaties		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Bij de begroting 2019 is € 175.000 beschikbaar gesteld ter dekking van de verhoging van de lasten door het sportbesluit. Ter compensatie van deze lasten kunnen gemeenten zich beroepen op de specifieke uitkering sport (SPUK). Voor deze SPUK is een raming gemaakt van de lasten hiervoor, deze zijn geraamd op € 345.000. Bij de verlening van de SPUK is er € 345.000 toegekend. (originele aanvraag was € 425.000). De vaststelling van de SPUK vindt plaats in 2020, hieruit kan nog een eventuele terugbetaling voortvloeien. Voorgesteld wordt om de lasten en baten van € 345.000 op te nemen in de begroting. Verder wordt voorgesteld wordt om het reeds begrootte bedrag van € 175.000 te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd. Wanneer er in 2020 geen terugbetaalverplichting ontstaat, valt dit bedrag vrij ten gunste van de algemene middelen.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : Extra kosten Kunstschaatsclub Thialf		Bedrag €	-6.587
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidentele vergoeding.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Als gevolg van de tijdelijke sluiting van de IJshockeyhal eind 2018/begin 2019 heeft Kunstschaatsclub Thialf extra reis- en huurkosten moeten maken wegens het gebruik van externe locaties in Leeuwarden en Groningen. In het derde Verzamelbesluit financiële mutaties heeft uw raad op 14 oktober jongstleden de dekking verwerkt voor het budget rondom de sluiting, schade en herstel van de ijshockeyhal ad. € 636.846. Bij de afhandeling van de schade door de tijdelijke sluiting zijn de kosten die de Kunstschaatsclub Thialf heeft moeten maken onvoldoende in beeld gekomen en niet verwerkt in de eerdere opgave. Ook de Kunstschaatsclub Thialf heeft recht op vergoeding van de gemaakte kosten. Deze zijn door hen in beeld gebracht en vastgesteld op € 6.587. Voorgesteld wordt de kosten te vergoeden en éénmalig een bedrag van € 6.587 beschikbaar te stellen.
Financiële ruimte binnen taakveld	Binnen het taakveld is geen budget beschikbaar.

Totaal thema Zorg en Welzijn

Bedrag €

946.701

Thema 3; Wonen en Leven

Onderwerp : Herinrichting Molenplein: afwikkeling faillissement		Bedrag €	-12.822
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het gaat om een eenmalige kostenpost.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het Molenplein is na de herinrichting in december 2016 geopend. Direct na het faillissement van Bastiaan Infra is onder regie het plein zo goed mogelijk afgerond, zodat de openstelling van de winkels en het plein doorgang kon vinden. Door de inhuur van aannemers en aanschaf van materialen zijn extra kosten gemaakt. Er is geprobeerd deze kosten te verhalen op de failliete boedel. Aansluitend is met de curator langdurig onderhandeld over het verhalen van de extra kosten. Dit is in mei 2019 afgerond. Het verhalen van de extra kosten is ten dele gelukt. Er resteert nog een tekort van € 12.822. Nu de afronding met de curator heeft plaats gevonden zal een separaat voorstel worden geformuleerd voor het definitief afronden van het project.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Binnen het taakveld zijn geen middelen beschikbaar.		

Onderwerp : Verkoop grondbank		Bedrag €	-30.000 30.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, toelichting: het gaat voorlopig om een incidenteel nadeel omdat de besparing niet wordt gerealiseerd.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Omdat er begin dit jaar geen interesse uit de markt was, hebben wij in 2019 de grondbank niet kunnen verkopen. Voor de gemeentelijk grondbank is een recht van eerste koop overeengekomen. Er zijn eind 2019 gesprekken gevoerd met de partij waarmee dit recht is overeengekomen. Die gesprekken hebben tot doel overeenstemming te bereiken over de voorwaarden waaronder de grondbank kan worden verkocht. Afwikkeling hiervan wordt verwacht in 2020. De begrote structurele besparing van € 30.000 wordt dit jaar niet gerealiseerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	De dekking van de niet gerealiseerde besparing komt uit de reserve weerstandsvermogen (zie mutaties reserves en voorzieningen).		

Onderwerp : Verkoop perceel Gooilandlaan		Bedrag €	335.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het is een incidentele inkomst en heeft geen structureel effect.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Uw raad heeft in 2016 € 183.000 beschikbaar gesteld voor de sloop van de voormalige school en de afboeking van de boekwaarde van de voormalige Duisterhoutschool aan de Gooilandlaan. Om dat op dat moment nog niet duidelijk was wat de verkoopopbrengst		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	zou bedragen en wanneer deze gerealiseerd zou kunnen worden is deze niet opgenomen in de begroting. Met het definitief worden van het bestemmingsplan kan de bouwrijpe grond worden overgedragen aan de ontwikkelaar voor de bouw van de woningen. De woningen zijn in september 2019 door de ontwikkelaar in verkoop gebracht. Wanneer de verkoop voorspoedig verloopt, zal de grond uiterlijk december 2019 worden overgedragen, tegen een verkoopprijs van € 335.000. Dit is conform de gesloten koopovereenkomst. Mocht de overdracht alsnog in 2020 plaatsvinden, dan is de ontwikkelaar een boeterente verschuldigd. Omdat deze baat nog niet was opgenomen in de begroting ontstaat een eenmalig voordeel voor dit bedrag.
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het betreft een eenmalige inkomst.

Onderwerp : Grondverkoop Wulpstraat 49 Heerenveen		Bedrag €	242.419
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het gaat om een incidentele baat.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het perceel wordt verkocht voor de realisatie van een woonzorgvoorziening.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een eenmalige inkomst.		

Onderwerp : Omgevingsvisie en projecten omgevingswet		Bedrag €	-240.000 240.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het gaat om incidenteel projectkrediet dat over meerdere jaren is toegekend. Door uitloop in tijd worden de toegekende middelen overgeheveld naar volgende jaren. Daarbij is ruimte gevonden om binnen het toegekende krediet, ook aanvullend benodigde werkzaamheden uit te voeren.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Voor de omgevingsvisie heeft u in de begroting 2018 € 750.000 beschikbaar gesteld, verdeeld over 2018 € 440.000 en 2019 € 310.000. Een deel van het budget 2018, € 315.000 is overgeheveld naar 2019 en toegevoegd aan de algemene reserve geblokkeerd. Met de organisatie hebben we afgesproken om deze middelen aan te wenden voor zowel de omgevingsvisie als projecten omgevingswet, voordat we uw raad vragen om aanvullende middelen. Wij stellen u voor om € 240.000 over te hevelen en toe te voegen aan de algemene reserve geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : Werkbudget (G1000/G20)		Bedrag €	-150.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, de middelen worden eenmalig ten laste van 2019 gebracht.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Eind 2019 wordt op verzoek van de raad een quick-scan aan de raad voorgelegd met de hoofdlijnen van een concept centrumvisie inclusief investeringsagenda op basis van de		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	opbrengst van de G1000 en de G20. Parallel wordt een werkorganisatie opgetuigd zodat aan de hand van een convenant tussen gemeente en verschillende stakeholders gewerkt kan worden aan een gezamenlijk werk- en uitvoeringsorganisatie. Het voorbereiden van de quick-scan wordt deels uit het reguliere P-budget gerealiseerd en deels uit het restant budget G1000. Om in 2020 volop te kunnen starten met de organisatie is een werkbudget van minimaal € 150.000 nodig. Ook de jaren daarna is een dergelijk budget nodig (hoogte afhankelijk van bevindingen van de nog op te stellen quick-scan). De afronding van de definitieve voorstellen m.b.t. vastgoedplatform, evaluatie CPH, opstellen convenant etc. doorlopen in 1 ^e kwartaal 2020 ter voorbereiding van een besluit van de raad in het kader van de komende perspectiefnota. Voorgesteld wordt om het budget over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.
Financiële ruimte binnen taakveld	Er zijn onvoldoende middelen beschikbaar.
Raadsvoorstel/raadsbrief	Het betreft een overheveling.

Onderwerp : Leges omgevingsvergunningen		Bedrag €	-330.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, we gaan er vanuit dat het om een incidenteel lagere inkomsten gaat.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Door een lager aantal grote bouwprojecten dan geraamd en het naijlen van de legeskorting op duurzaamheid valt de legesopbrengst voor omgevingsvergunningen lager uit. Per jaar worden er ongeveer 5 tot 10 grote aanvragen ingediend. Grote bouwprojecten hebben wat betreft legesopbrengst veel invloed, een paar meer of minder zorgt voor een verschil van enkele tonnen. Het aantal grote bouwprojecten per jaar waarvoor aanvragen worden ingediend is nooit exact te prognosticeren. Op basis van de aantallen van 2017 en 2018 is een raming gemaakt voor 2019 en deze blijkt te hoog te zijn geweest. Het gaat dan zoals gezegd niet om tientallen aanvragen, maar om enkele die het verschil veroorzaken.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Er is een lagere inkomst dan in de begroting is opgenomen.		

Onderwerp : Leges APV, speelautomaten		Bedrag €	-20.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	In de perspectiefnota 2020 worden de structurele effecten voor dit budget opgenomen.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De geraamde legesopbrengst € 25.000 wordt in 2019 niet gerealiseerd. De opbrengst was in 2018 al lager dan in 2017. De jaarlijkse opbrengst voor speelautomaten bedraagt € 5.000. Alleen 2017 was een uitzonderlijk jaar door de opening van amusementshallen op Gedempte Molenplein en daardoor extra opbrengsten. In de Perspectiefnota 2020 zal worden opgenomen wat de structurele effecten zijn voor dit budget.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een niet gerealiseerde taakstelling in 2019.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Onderwerp	: Actualisatie Grondexploitaties	Bedrag €	3.105.500 -3.105.500
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Ja, toelichting: De structurele doorwerking van de actualisatie van de grondexploitaties is meegenomen in de (meerjaren-)begroting 2020.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Wij hebben een aantal grondexploitaties ten behoeve van de begroting 2020 geactualiseerd. Dit hebben we gedaan omdat er sinds het vaststellen van de Themarekening 2018 enkele aanpassingen hebben plaats gevonden. Dit voorstel betreft de aanpassingen die voort vloeien uit de actualisaties ten behoeve van de themarekening 2018 en van de begroting 2020. De totale kosten en baten stijgen ten opzichte van de primitieve begroting 2019 in totaal met ruim € 3 miljoen. De stijging wordt veroorzaakt door: - Hogere verkoopopbrengsten, ongeveer € 2,5 miljoen; - Hogere kosten voor bouwrijp- en woonrijpmaken en plankosten, ongeveer € 0,4 miljoen; - Hogere rentelasten, ongeveer € 104.000 *; - Hogere voorziening voor verlies van € 553.000 **; - Alle bovenstaande mutaties leiden tot aanvullende daling van de boekwaarden van de grondexploitaties per saldo van € 2,4 miljoen. * In de Themarekening 2018 constateerde de accountant een fout in de renteberekening. Abusievelijk is jarenlang de rente berekend over de netto boekwaarde in plaats van de bruto boekwaarde. Bij de actualisatie van de grondexploitaties is dit gecorrigeerd. Dit leidt tot een extra jaarlijkse rentelast, voor 2019 € 104.500. Voor de algemene dienst is dit een voordeel (thema 6). ** De hogere rentelast leidt structureel tot hogere rente kosten bij de grondexploitaties. De grondexploitaties waarvoor verlies wordt voorzien (m.n. woningbouwlocaties en het Stadiongebied) moeten over het algemeen deze voorziening verhogen met eenmalig . € 553.000. Hier tegenover staat een structureel rentevoordeel voor de algemene dienst. De hogere kosten voor bouwrijp- en woonrijpmaken leiden ook tot hogere investeringen in nieuwe riolering voor een bedrag van € 20.500. Deze investeringen worden overgeheveld naar riolering (mutaties investeringskredieten). De resultaten van de grondexploitaties hebben een incidenteel karakter. De (tussentijdse) winstnemingen (m.n. bedrijventerreinen) worden direct toegevoegd aan de algemene reserve. Wij stellen voor deze bestendige gedragslijn te handhaven en: - € 553.000 te onttrekken aan de reserve ter dekking van de (aanvullende) voorzieningen voor verlies;		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	- € 190.400 toe te voegen aan de reserve voor winstnemingen.
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een budgettair neutrale mutatie.

Onderwerp : Veiliger stegen		Bedrag €	-40.000 40.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidenteel budget		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In verband met het veiliger maken van stegen, door toepassing van intelligente / innovatieve vormen van verlichting was een budget beschikbaar van € 50.000. Hiervoor zijn hoofdzakelijk werkzaamheden uitgevoerd voor onderzoek en het vertalen van de resultaten naar een plan. Mede gelet op ontwikkelingen van een centrumvisie en de geuite ideeën van de G1000, is gewacht met de uitvoering van het plan. Het resterende budget, € 40.783 dient wel beschikbaar te blijven om de verlichting van de stegen op te kunnen pakken. Voorgesteld wordt om het resterende budget van 2019 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : Openbare verlichting op LED		Bedrag €	-30.000 30.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidenteel budget		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het onderwerp openbare verlichting op LED is onderdeel van het lichtbeleid. In 2020 wordt het lichtbeleid herzien voor de periode 2020 – 2024. De doelstellingen in het programma duurzaamheid vormen tevens de basis om te komen tot grotere en snellere energievoordelen. In 2019 is ambtelijk voorbereiding gedaan in het opstellen van vervangingsplannen en het op grote schaal vervangen van conventionele lichtbron naar LED lichtbron. In 2020 wordt verder onderzoek gedaan naar- en uitwerking opgesteld voor een plan van uitvoering met financiële consequenties voor LED verlichting in de gehele gemeente Heerenveen. Voorgesteld wordt om het resterende budget van 2019 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : Overheveling budget speeltoestellen		Bedrag €	-150.000 150.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit is een eenmalige overheveling van structurele middelen. Hieronder ligt een bestedingsdoel.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het budget is gereserveerd voor de renovatie van de speelplekken in drie woonwijken. De renovatie wordt samen met inwoners opgepakt. Dit blijken lange en intensieve participatietrajecten. De planvorming (buurt maatregelenkaart) wordt eind dit jaar afgerond. Het is belangrijk dat na afronding van het participatietraject direct actie wordt ondernomen. Dit is niet mogelijk wanneer het budget aan het einde van het jaar vervalst. In 2020 wordt de renovatie in andere wijken opgepakt. Dit kan i.v.m. veiligheid niet worden uitgesteld. Voorgesteld wordt om het resterende budget van 2019 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.

Onderwerp : Invasieve exoten		Bedrag €	-460.000
			460.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidenteel beschikbaar gesteld budget.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De bestrijding van invasieve exoten wordt volgens een vastgesteld plan van aanpak uitgevoerd. Dit betreft een meerjarenplan dat in 2019 is gestart en via meerdere bestekken in de komende 4 jaar wordt uitgevoerd. Op dit moment zijn bestekken in voorbereiding die volgend voorjaar worden aanbesteed. Het budget is nodig om de werkzaamheden in de komende 4 jaar uit te voeren. Voorgesteld wordt om het resterende budget van 2019 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : Uitvoeringsprogramma Beleid en Beheer Groen		Bedrag €	-50.000
			50.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidentele overheveling.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Voor het integrale project Mildam-Noord is € 30.000 van het budget uitvoeringsprogramma gereserveerd voor het onderdeel groen. Als gevolg van een langere voorbereidingstijd is de aanbesteding en uitvoering van dat project naar 2020 doorgeschoven. In verband met de (landelijke) PFAS problematiek kunnen diverse groenrenovaties waar grond aan of afvoer nodig is niet uitgevoerd worden dit jaar. Deze zijn begroot op € 20.000. Naar verwachting komt er op termijn meer duidelijkheid over de problematiek en kunnen de renovaties alsnog uitgevoerd worden in 2020. Voorgesteld wordt om het resterende budget van 2019 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het structurele budget is nodig voor de reguliere werkzaamheden in 2020. Het betreft een overheveling.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Onderwerp : Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid		Bedrag €	-65.000 65.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidentele overheveling.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Niet alle projecten die voor dit jaar zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma GVVP zijn uitgevoerd. Reden hiervoor is, dat de formatie binnen het taakveld verkeer nog niet volledig is/was ingevuld. Hierdoor zijn projecten naar achteren geschoven of uitgesteld op basis van prioritering. De formatie is recent ingevuld, maar het is niet mogelijk om de resterende projecten gepland voor 2019 nog uit te voeren. Het restant budget wordt in 2020 besteed aan de projecten uit het uitvoeringsprogramma GVVP, die in 2019 niet zijn uitgevoerd. Dit zijn onder meer een onderzoek naar de verblijfsfunctie van de K.R. Poststraat, de bereikbaarheid van het stationsgebied en een onderzoek naar een kwaliteitsnetwerk landbouwverkeer. Voorgesteld wordt om het resterende budget van 2019 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : Inzetten budget mobiliteitsanalyse		Bedrag €	-78.000 78.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidentele overheveling.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In het hoofdlijnenakkoord 2018-2022 is voor deze collegeperiode afgesproken dat 'er een mobiliteitsanalyse wordt gemaakt en proactief wordt geacteerd op de Openbaar Vervoer concessie van de provincie'. Hiervoor is een éénmalig budget opgenomen van € 100.000. Er is een nota 'Mobiliteitsanalyse openbaar vervoer gemeente Heerenveen' opgesteld door een adviesbureau. Kosten onderzoek, analyse etc. waren € 21.913. In de mobiliteitsanalyse staan wensen beschreven om het openbaar vervoer in de gemeente Heerenveen te verbeteren. Belangrijke wens is, mede vanuit de werkgroep Toegankelijkheid, het voorzien van belangrijke locaties/ voorzieningen in Heerenveen en buitengebied van kwalitatief goede, toegankelijke en bereikbare haltes. De prioriteit ligt bij de realisatie van twee haltes aan de Fok in verband met de bereikbaarheid van het ziekenhuis. Kosten hiervoor worden geraamd op ca. € 35.000. Het restant budget wordt in 2020 besteed aan realisatie twee haltes aan de Fok en nog te bepalen andere haltes. Voorgesteld wordt om het resterende budget van 2019 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Onderwerp : Programma duurzaamheid onderdeel groen en watergangen		Bedrag €	-180.000 180.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft incidentele budgetten.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het programma duurzaamheid is op 20 mei dit jaar vastgesteld. Onderdeel hiervan is het (deel)programma klimaatadaptatie en biodiversiteit. Voor dit (deel)programma zijn voor 2019 diverse projecten benoemd waarvoor plannen van aanpak voor moeten worden opgesteld en middelen voor zijn gereserveerd (plangeld). Door het niet in kunnen vullen van de functie beleidsadviseur voor o.a. klimaatadaptatie zijn de plannen van aanpak (nog) niet opgesteld en aan de raad aangeboden. Tegelijkertijd zijn wel operationeel werkzaamheden in gang gezet. Omdat de plannen van aanpak en achtergebleven uitvoering wel nodig zijn is overheveling van de daarvoor beschikbaar gestelde budgetten naar 2020 nodig om alsnog deze plannen voor te bereiden en vervolgens in uitvoering te brengen overeenkomstig het programma duurzaamheid. Voorgesteld wordt om de resterende budgetten over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : Havengelden		Bedrag €	-25.000 25.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, geen doorwerking		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Deze extra opbrengsten zijn niet gerealiseerd. Binnen het samenwerkingsverband Frisian Ports wordt onderzocht hoe gezamenlijk invulling kan worden gegeven aan onder andere het in rekening brengen van havengelden. In die samenwerking zijn wij nog niet zover dat hieraan al invulling is gegeven. Verder is het gebruik van de haven gedaald. Daarbij speelt mee het besluit van de Provincie om de ontheffing voor de grootste schepen voor de vaarweg niet langer te verlenen, waardoor het gebruik van de haven minder is geworden.		
Financiële ruimte binnen taakveld	De dekking van de niet gerealiseerde inkomsten komt uit de reserve weerstandsvermogen (zie mutaties reserves en voorzieningen).		

Onderwerp : Insourcen parkeerservicebureau (PSB)		Bedrag €	-25.000 25.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, geen doorwerking		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De bezuiniging door het insourcen van het Parkeer Service Bureau is niet gerealiseerd. In 2019 is al wel het digitalisering van het parkeervergunningensysteem gerealiseerd.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	Dit is de eerste stap om het PSB te kunnen incurcen. In 2020 wordt onderzocht hoe en met welke effecten het PSB kan worden ondergebracht in het gemeentehuis.
Financiële ruimte binnen taakveld	De dekking van de niet gerealiseerde besparing komt uit de reserve weerstandsvermogen (zie mutaties reserves en voorzieningen).

Onderwerp : Openbaar groen		Bedrag €	100.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidenteel voordeel.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Voor het onderhoud van het openbaar groen wordt structureel rekening gehouden met weersinvloeden. Door voor het onderhoud redelijk gunstige weersomstandigheden en verminderde inzet van materieel van derden, valt in 2019 eenmalig € 100.000 vrij.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een lagere kosten voor werkzaamheden in de openbare ruimte.		

Onderwerp : Extra storting voorzieningen kunstwerken en oevers		Bedrag €	-94.900
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	De structurele gevolgen worden in 2020 separaat voorgelegd bij de herijking van het "kwaliteitsplan kapitaalgoederen en Beheer".		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De afgelopen jaren was er geen aansluiting tussen het beheersysteem voor Kunstwerken en Oevers en het "Kwaliteitsplan kapitaalgoederen en beheer 2016-2020". Wanneer er geen aansluiting is tussen het beheersysteem en het beheerplan, vormt dit een risico bij de accountantscontrole van de jaarrekening. Zonder aansluiting is er namelijk geen onderbouwing van de voorziening en kunnen we genoodzaakt zijn om de voorziening geheel vrij te laten vallen. De voorziening is echter wel nodig voor de werkzaamheden de komende jaren. In 2020 wordt het kwaliteitsplan herijkt en aan uw raad voorgelegd. Voor de aansluiting in 2019 wordt separaat een voorstel aan u voorgelegd. De financiële gevolgen van dit voorstel zijn verwerkt in dit verzamelbesluit. Voorgesteld wordt om incidenteel de storting in de voorziening Civieltechnische Kunstwerken met € 41.200 te verhogen en de storting in de voorziening kade- en oeverbescherming met € 53.700 te verhogen.		
Financiële ruimte binnen taakveld	De storting in de voorziening is te laag. Hierdoor is de voorziening niet toereikend.		

Totaal thema Wonen en Leven	Bedrag €	69.697
------------------------------------	-----------------	---------------

Thema 4; Werken en Ondernemen

Onderwerp : Impuls 4 0's/pact onderwijs arbeidsmarkt		Bedrag €	-10.000 10.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidentele overheveling		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Vanuit dit budget levert de gemeente een bijdrage aan onder andere het KnOOppunt en het evenement On Stage. Beide initiatieven worden getrokken vanuit onderwijs en ondernemers gezamenlijk en dragen bij aan een betere afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Wij hebben voor dergelijke initiatieven in 2019 € 50.000 en in de jaren 2020 en 2021 € 22.000 beschikbaar. Het betreft een incidenteel budget. Belangrijkste reden voor overheveling is de wens het beschikbare budget beter te verdelen over 3 jaren. Dit in verband met de beoogde bestedingen, die ook meerjarig zijn: KnOOppunt (gemeentelijke bijdrage € 35.000 en 2x € 20.000), On Stage (gemeentelijke bijdrage tussen de € 5.500 en € 8.000) en Techniek Tastbaar (gemeentelijke bijdrage tussen de € 1.000 en € 3.000). Om de beschikbare middelen gelijkmatiger te kunnen besteden over de jaren 2019, 2020 en 2021 wordt voorgesteld om € 10.000 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : Duurzaamheid en Sociaal Economisch Beleid (SEB)		Bedrag €	-80.000 80.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, incidentele overheveling		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Vanuit het Duurzaamheidsprogramma is voor 2019 € 80.000 beschikbaar voor de onderstaande uitvoeringsprojecten: • 100 duurzame bedrijven; • Visie circulair valley; • Grondstoffenbank; • Evenementen circulair. De voorbereidingen voor de projecten zijn deels gestart of starten binnenkort. Het grootste deel van de te maken externe kosten in deze processen (vooral rond de Visie Circular Valley en Grondstoffenbank) zullen in 2020 bij ons in rekening gebracht worden en verantwoord, omdat deze dan worden afgerond. Wij verwachten in 2019 maximaal 50% van de beschikbare middelen ingezet te hebben. De gereserveerde budgetten voor 2020 zijn bedoeld voor nadere uitrol en uitvoering.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	Daarom stellen wij de raad voor de hiervoor geraamde en beschikbare middelen voor maximaal het volledige bedrag over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.

Onderwerp : Fair Trade		Bedrag €	5.000 - 5.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, toelichting: het gaat om het eenmalige doorschuiven van een deel van het budget naar 2020.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het budget voor Fairtrade is in de loop van 2019 verhoogd naar € 10.000 om de werkgroep een impuls te geven (samenstelling en organisatievorm) en de activiteiten van de werkgroep te verbreden naar MVO, duurzaam, biologisch en lokaal. Een deel van het budget is nog niet aangewend omdat 2019 verder is benut voor het opstellen van een verdiegingsplan met de koers voor de activiteiten van de Werkgroep Heerlijk Heerenveen voor de komende 5 jaar. Dit verdiegingsplan is ook nodig om uiterlijk 1 december verlening van de titel "Fairtrade Gemeente" aan te kunnen vragen. Het verdiegingsplan is nog niet helemaal gereed en daarom ook nog niet bestuurlijk vastgesteld. Een deel van de uitvoering van de activiteiten vindt daarom ook niet plaats in 2019 maar in 2020 e.v. Een in november 2019 geplande ondernemersbijeenkomst is bovendien recent uitgesteld naar het voorjaar van 2020. Daarom wordt voorgesteld om het restantbudget van € 5.000 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : Ontwikkelpun detailhandel en horeca		Bedrag €	-10.000 10.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidentele overheveling van 2019 naar 2020.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In 2019 hebben we een plan van aanpak ontwikkeld voor een nieuw beleid op het gebied van detailhandel en horeca. De Europese dienstenrichtlijn vergt van ons dat wij onze nieuwe visie grondig onderbouwen. Daarom willen wij een deskundig bureau vragen ons te ondersteunen bij het onderzoek en de analyse. Het formuleren en verstrekken van de opdracht heeft tijd gekost. Dit betekent dat de opdracht pas in 2020 wordt geëffectueerd. Door complexiteit van wetgeving en recente ontwikkelingen extra tijd nodig om opdracht te bepalen en extern bureau te zoeken. Daarom stellen wij de raad voor de hiervoor geraamde en beschikbare middelen over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.
-----------------------------------	-------------------------------

Onderwerp : Dairy Valley		Bedrag €	-22.000 22.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, toelichting: het gaat om het eenmalige doorschuiven van een deel van het budget naar 2020.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het ecosysteem rondom dairy (kennis, onderwijs, innovatie, toeleveranciers) is op dit moment in ontwikkeling. Daarom is mbt dairy valley een pas op de plaats gemaakt. In 2020 wordt de hele structuur geëvalueerd (provinciaal coalitieakkoord) en zullen deze middelen worden ingezet om een impuls te geven aan één van de (Friese) speerpuntsectoren of de samenwerking in F4. Dairy Valley is een initiatief vanuit ondernemers, onderwijs en F4 overheden. De programma-organisatie (waar wij aan bijdragen) voor Dairy Valley is in 2019 gestopt. Onderzocht wordt hoe het ecosysteem rondom Dairy een impuls kan krijgen, door slimme samenvoegingen. Bestedingsdoel in 2020 is mogelijke impuls Dairy (of speerpuntsector)/F4 samenwerking. Daarom stellen wij de raad voor de hiervoor geraamde en beschikbare middelen over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Totaal thema Werken en Ondernemen	Bedrag €	0
--	-----------------	----------

Thema 5; Toekomstbestendig en Duurzaam

Onderwerp : Afval		Bedrag €	-649.000 374.000 275.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het uitgangspunt voor afval is 100% kostendekkendheid. Dit is verwerkt in de (meerjaren-)begroting 2020.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Onze inwoners hebben de handschoen van beter scheiden van afval goed opgepakt. Bij de berekeningen ten behoeve van de vaststelling van de tarieven gingen we uit van een voordeel van € 2,50 per diftar aansluiting. De inwoners besparen gemiddeld per aansluiting € 23 tot € 25. Deze besparing was niet voorzien en heeft als consequentie dat de baten voor Diftar+ en het slagboomtarief voor de gemeente € 553.000 lager uit vallen als geraamd. Hier tegenover staat een hogere opbrengst voor het vastrecht van € 43.000. De baten voor afvalstromen dalen met € 56.000 omdat de vergoedingen per eenheid dalen. Aan de kostenkant zijn er diverse verschuivingen. De kosten van verwerking restafval dalen met € 191.000 terwijl de kosten voor GFT stijgen met € 40.000. Daarnaast stijgen de kosten voor de milieustraat met € 159.000 als gevolg van meer gescheiden aanbod en hogere tarieven voor verwerking van diverse stromen. Ook de kosten van de inzameling zijn hoger dan geraamd. Hier tegenover staan lagere kosten voor kwijscheldingen. Het totale nadeel voor de gemeente is € 649.000, waarvan € 374.000 kan worden gedekt uit de beschikbare egalisatievoorziening afval. Binnen de algemene dienst resteert nog een nadeel van € 275.000.		
Financiële ruimte binnen taakveld	De dekking van de hogere kosten en lagere opbrengsten komt uit de reserve weerstandsvermogen (zie mutaties reserves en voorzieningen).		
Raadsvoorstel/raadsbrief	In de bijlage (brief Diftart+) vindt u een nadere toelichting.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Onderwerp	: Duurzaamheidsprogramma	Bedrag €	-169.000 169.000																											
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, toelichting: het gaat om het eenmalige doorschuiven van een deel van het budget naar 2020.																													
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Uw raad heeft voor duurzaamheid een totaal budget beschikbaar gesteld voor 2019 van € 910.000. Dit paraplu-budget is gekoppeld aan diverse producten (en afdelingen) binnen diverse thema's. U vindt daarom binnen diverse thema's een onderbouwd verzoek voor de overheveling van incidentele middelen naar 2020. Binnen de afdeling RO wordt gewerkt aan de volgende onderwerpen uit het Duurzaamheidsprogramma: <table><tr><td>Aardgasvrij wonen, t.b.v.:</td><td>€</td><td>130.000</td></tr><tr><td>• aardgasvrije wijken</td><td></td><td></td></tr><tr><td>• pilot aanpak straten en wijken</td><td></td><td></td></tr><tr><td>• regionale energietransitie</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Energie voor MKB</td><td>-</td><td>24.000</td></tr><tr><td>Bewustwordingscampagne</td><td>-</td><td>50.000</td></tr><tr><td>Natuur en duurzaamheid onderwijs</td><td>-</td><td>15.000</td></tr><tr><td>Programmteam</td><td>-</td><td>50.000</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>€</td><td>269.000</td></tr></table> Van de bovenstaande middelen is eind 2019 naar verwachting ongeveer € 100.000 aangewend, dit gaat dan om (delen van) de budgetten voor de Bewustwordingscampagne (gereed begin 2020), het programmteam, Natuur en duurzaamheidsonderwijs en een beperkt deel voor de projecten Energie voor MKB en Aardgasvrij wonen. Het resterende bedrag van globaal € 169.000 besteden we in 2020. Belangrijkste reden voor het niet volledig inzetten van de budgetten heeft te maken met de opstart en uitrol van het programma Duurzaamheid. Voor Energietransitie is gebleken dat we meer tijd hebben besteed aan de opstart van de RES, waardoor de aanpak van Aardgasvrij wonen (Transitievisie Warmte) in tijd iets naar achter is geschoven. De voorbereiding van dit omvangrijke uit te rollen programma is ondertussen wel gestart. De ingecalculeerde budgetten voor het noodzakelijke extern vooronderzoek worden aangewend in 2020. Daarom stellen wij de raad voor om maximaal € 169.000 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.			Aardgasvrij wonen, t.b.v.:	€	130.000	• aardgasvrije wijken			• pilot aanpak straten en wijken			• regionale energietransitie			Energie voor MKB	-	24.000	Bewustwordingscampagne	-	50.000	Natuur en duurzaamheid onderwijs	-	15.000	Programmteam	-	50.000	Totaal	€	269.000
Aardgasvrij wonen, t.b.v.:	€	130.000																												
• aardgasvrije wijken																														
• pilot aanpak straten en wijken																														
• regionale energietransitie																														
Energie voor MKB	-	24.000																												
Bewustwordingscampagne	-	50.000																												
Natuur en duurzaamheid onderwijs	-	15.000																												
Programmteam	-	50.000																												
Totaal	€	269.000																												
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.																													

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Onderwerp : Duurzaamheid vastgoed		Bedrag €	-65.000 65.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, toelichting: het gaat om het eenmalige doorschuiven van een deel van het budget naar 2020.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Vanuit het Duurzaamheidsprogramma is voor 2019 € 65.000 beschikbaar voor de onderstaande uitvoeringsprojecten: 1. Eigen gebouwen energieneutraal; 2. Zon op dak eigen gebouwen. De beschikbare worden overgeheveld naar 2020 omdat: • Ad 1. de werkgroep gebouwen werkt momenteel aan de juiste aanpak realisatie gestelde doelen eigen duurzaamheidsprogramma. De werkgroep verwacht uiterlijk begin 2020 een opdrachtschrijving voor een plan van aanpak te kunnen uitzetten. • Ad 2. Dit onderwerp is onlosmakelijk verbonden met 'Eigen gebouwen energieneutraal' en wordt daarom daarin meegenomen. Daarom stellen wij de raad voor de hiervoor geraamde en beschikbare middelen voor maximaal € 65.000 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : Koepelproject Duurzaamheid		Bedrag €	-155.000 155.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, toelichting: het gaat om het eenmalige doorschuiven van een deel van het budget naar 2020.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Uw raad heeft middels raadsbesluit 2019-1 een budget beschikbaar gesteld van € 336.650 voor het koepelproject duurzaamheid. Het project wordt gedekt door een Provinciale subsidie en gemeentelijke bijdragen van 5 deelnemende gemeente inclusief Heerenveen. Oorspronkelijk moest het project afgerond zijn per 31 december 2019. De provincie als subsidieverstrekker heeft deze termijn verschoven naar 31 december 2020. Van het beschikbare budget is per 31 december a.s. waarschijnlijk € 182.000 aangewend. Het resterende deel zal worden besteed in 2020. De dekking van dit project moet ook overgeheveld worden naar 2020. Van de Provincie en deelnemende gemeenten hebben voorschotten ontvangen voor totaal € 270.000. Het teveel ontvangen voorschot afgezet tegen de gerealiseerde bestedingen, wordt in de		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	rekening overgeheveld naar de balans als vooruitontvangst. Daarmee zijn per saldo de bestedingen en dekking in evenwicht. Wij stellen u voor om maximaal € 155.000 kosten en € 155.000 baten over te hevelen naar 2020 en te verwerken in de algemene reserve niet geblokkeerd.
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.

Onderwerp : Opbrengst verkoop medium		Bedrag €	25.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Ja, de vrijval van de structurele lasten worden meegenomen in de perspectiefnota		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In de raadsvergadering van 15 april 2019 (kenmerk: GF19.20014) heeft u € 20.000 beschikbaar gesteld voorbereiding van de verkoop van jongerencentrum het medium te Aldeboarn. In die vergadering bent u ook akkoord gegaan met de verkoop van dit pand voor € 25.000. Deze opbrengst is echter nog niet in de begroting opgenomen, omdat ondertekening van de overeenkomst nog niet had plaatsgevonden. Nu de verkoop is afgerond kan de opbrengst worden opgenomen en kunnen de structurele lasten van het pand ook vrijvallen. Deze zullen worden meegenomen in verzamelbesluit 2020-1 en de perspectiefnota.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing		

Totaal thema Toekomstbestendig en Duurzaam	Bedrag €	25.000
---	-----------------	---------------

Thema 6; Financiën en Organisatie

Onderwerp : Onttrekking uit de concernfrictie		Bedrag €	-270.000 270.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee , dit zijn eenmalige onttrekkingen in verband met personele kwesties		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Ten behoeve van personele kwesties worden onttrekkingen uit de frictie gevraagd. Als de personeelsbegroting van de betreffende afdeling aan het eind van het jaar ruimte laat zien worden de onttrekkingen (deels) niet geëffectueerd. Deze onttrekkingen passen binnen de vastgestelde spelregels van de concernfrictie.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. De onttrekkingen en de uitgaven zijn budgettair neutraal.		

Onderwerp : Rente grondexploitaties		Bedrag €	104.500
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een incidenteel rente voordeel.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In de Themarekening 2018 constateerde de accountant een fout in de renteberekening van de grondexploitaties. Abusievelijk is jarenlang de rente berekend over de netto boekwaarde in plaats van de bruto boekwaarde. Bij de actualisatie van de grondexploitaties is dit gecorrigeerd. Dit leidt tot een extra jaarlijkse rentelast voor de grondexploitaties, voor 2019 € 104.500. Voor de algemene dienst is dit een voordeel.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een lager last.		

Onderwerp : Algemene Uitkering Gemeentefonds septembercircularre		Bedrag €	-260.625
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit is de mutatie van de septembercircularre van de algemene uitkering gemeentefonds voor de jaarschijf 2019. De mutatie voor de begroting 2020 wordt verwerkt in het verzamelbesluit 2020-1.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De uitkomsten van de circulars van het ministerie zijn door de gemeente niet direct beïnvloedbaar. De hoogte van de algemene uitkering is mede afhankelijk van de uitgaven door de rijksoverheid (samen trap op, samen trap af). In de begroting 2019 is rekening gehouden met een lagere algemene uitkering van € 303.000 (winstwaarschuwing). Uit de cijfers in de septembercircularre 2019 is het bedrag verder naar beneden bijgesteld naar € 563.625. Hierdoor wordt de algemene uitkering nog met een bedrag van € 260.625 naar beneden bijgesteld.		
Financiële ruimte binnen taakveld	De algemene uitkering is in de begroting opgenomen als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover deze inkomsten staan uitgaven in de thema's en taakvelden.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Onderwerp : Eenmalige inzet inwoners		Bedrag €	72.000 -72.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het zijn eenmalig beschikbaar gestelde budgetten.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Bij het hoofdlijnenakkoord is eenmalig een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld voor het door ontwikkelen van het omgevingsgericht werken (inzet inwoners) en communicatie. Afgelopen jaar is dit ingezet voor het ontwikkelen van een doorontwikkelingsplan en communicatiestrategie. Komend jaar vindt besluitvorming plaats over een doorontwikkelingsplan omgevingsgericht werken (vervolg Maak 't). Voor de uitvoering van dit plan wordt het restant van deze middelen ingezet van € 72.000. Voorgesteld wordt om dit restant van dit eenmalige budget over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : Huisvesting en instandhouding werkplekken		Bedrag €	143.000 -143.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het zijn eenmalige overhevelingen van 2019 naar 2020.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het budget voor huisvesting wordt ingezet voor eenmalige kosten van noodzakelijke aanpassingen van de huisvesting op korte termijn op basis van het belevingsonderzoek en de evaluatie huisvesting. Tevens wordt dit budget ingezet voor de kosten van het ontwikkelen van een visie op huisvesting. Op dit moment resteert een bedrag van € 93.000. De komende tijd zullen hier nog kosten op geboekt worden deels dit jaar en deels in 2020. Het structurele budget voor de instandhouding van werkplekken wordt ingezet voor uitbreiding en aanpassingen van werkplekken. Dit budget zal onder andere worden ingezet voor de kosten van overheveling van een aantal werkplekken naar Werkstate; hier zijn kosten van inrichting, installaties en Ict mee gemoeid. Ook het budget van 2020 zal grotendeels voor dit doel benut moeten worden. Voorgesteld wordt het restant van dit budget kosten huisvesting (€ 93.000) en in standhouding werkplekken (€ 50.000) tot een maximum van € 143.000 over te hevelen van 2019 naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : Uitkering (Vrijval) APPA Plan Kapitaal		Bedrag €	678.900 -678.900
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit betreft een incidentele storting in de voorziening Wet Gevolgen APPA.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Eind september 2019 is een bedrag van € 678.900 ontvangen van Loyalis in verband met APPA-Pensioen van een voormalige wethouder. Aangezien hier een verplichting aan ten grondslag ligt wordt voorgesteld dit bedrag in de voorziening Gevolgen Wet APPA te storten.
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. De inkomsten en de storting zijn budgettair neutraal.

Onderwerp : Premie Wet-APPA en pensioenpremie		Bedrag €	82.500 -17.500
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Mogelijke doorwerking in de begroting, wordt nog berekend.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De premies voor de Wet-APPA zijn met ingang van september verlaagd omdat er twee (voormalige) wethouders met pensioen zijn gegaan. Daarnaast zijn er nu 3 in plaats van vier wethouders waarvoor premies verschuldigd zijn. Dit betekent een voordeel in 2019 van € 65.000. Ook wordt voorgesteld de ingehouden pensioenpremie van € 17.500 te storten in de voorziening Wet-APPA voor toekomstige verplichtingen van (voormalige) wethouders.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing.		

Onderwerp : Doorontwikkeling inkoop		Bedrag €	30.000 -30.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit budget is bij de raadsvergadering van 20 mei 2019 incidenteel beschikbaar gesteld voor het duurzaamheidsprogramma.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In 2019 is binnen het duurzaamheidsprogramma budget opgenomen voor het uitvoeren van een nulmeting en in beeld brengen van kansen. Er zijn een aantal bedrijven benaderd met het verzoek ons te helpen in dit proces. De voorstellen die zijn ontvangen zijn niet overtuigend genoeg. In 2020 wordt dit verder opgepakt. Ondertussen zijn naar aanleiding van de ondertekening van het ambitiedocument binnen Friesland een aantal werkgroepen opgestart. Een van de werkgroepen is geïnitieerd door de provincie Fryslân. Deze werkgroep is in het leven geroepen om meer sturing en regie te organiseren. Gezien de planning van de werkgroep van de provincie Fryslân verwachten we in het eerste kwartaal van 2020 opnieuw verder te kunnen. Voorgesteld wordt om het resterende budget van 2019 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

Onderwerp : WGA-Fonds (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten)		Bedrag €	-53.000
			30.000
			-30.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Ja, de structurele gevolgen van deze wijziging worden meegenomen in de perspectiefnota 2020.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Jaarlijks vind er een vaststelling plaats van de premie voor de WGA-verzekering. Wegens formatie-uitbreidingen stijgen deze lasten. Gebaseerd op de verrekeringen van 2018 en 2019 is er een tekort in 2019 van € 23.000 en wordt er een tekort in 2020 voorzien van € 30.000. Voorgesteld wordt om deze € 53.000 beschikbaar van te stellen voor het tekort in 2019 en 2020. En hiervan € 30.000 over te hevelen van 2019 naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een tekort in 2019. Naast het tekort in 2019, betreft het een overheveling.		
Onderwerp : Vergoeding detachering personeel		Bedrag €	-93.800
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Ja, in Perspectiefnota 2020 zal voorgesteld worden deze inkomst niet meer op te nemen.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In de begroting 2019 is een inkomst geraamd voor detachering personeel van € 93.800, deze is vanuit vorige jaren structureel doorgetrokken maar het betrof een incidentele inkomst.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing.		
Onderwerp : Gevolgen nieuwe CAO-ambtenaren		Bedrag €	-196.000
			-68.000
			68.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Ja, de structurele gevolgen van de veranderingen in de tegemoetkoming ziektekostenverzekering worden meegenomen in de perspectiefnota 2020. De structurele effecten van de CAO voor de salariskosten zijn verwerkt in de begroting 2020.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Vanuit de vernieuwde CAO zijn nog meer gevolgen gebleken die bij de begroting nog niet waren voorzien. Vastgesteld is dat alle medewerkers een tegemoetkoming in de ziektekostenverzekering ontvangen. Deze tegemoetkoming is vastgesteld op € 168 of € 296 per jaar, afhankelijk van de salarisschaal van de medewerker. Voorgesteld wordt om voor 2019 € 64.000 en voor 2020 € 68.000 beschikbaar te stellen. Voorgesteld wordt om het bedrag voor 2020 te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd. In het Cao-akkoord is ook een eenmalige uitkering in 2019 van € 750 per fte opgenomen. Binnen de gemeente Heerenveen is besloten dat in het kader van equal		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	pay, dat dit ook voor uitzendkrachten geldt. Voorgesteld om hiervoor een bedrag beschikbaar te stellen van € 64.000. In totaal wordt er voorgesteld om een bedrag van € 196.000 beschikbaar te stellen (€ 128.000 in 2019 en € 68.000 in 2020).
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een tekort in 2019. Naast het tekort in 2019, betreft het een overheveling.

Onderwerp : Inzet archief		Bedrag €	-64.000
			64.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit budget is vanuit de beschikbare overheadmiddelen 2019 eenmalig beschikbaar gesteld.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In 2019 is € 114.000 beschikbaar gesteld voor inhuur van een archivaris en een beleidsmedewerker Documentaire Informatie Voorziening. Dit bedrag is gedeeltelijk benut. Inzet van beide functionarissen zal in 2020 gecontinueerd worden. De middelen zijn in 2019 niet besteed, omdat er eerst is onderzocht wat voor soort ondersteuning er nodig is. Dit heeft gezorgd voor een aantal verkennende gesprekken met mogelijke kandidaten. Deze gesprekken hebben geen match opgeleverd. Vandaar dat we nu voor een andere oplossing hebben gekozen en eerst tijdelijk in te huren bij via een adviesbureau, om tijd te hebben voor een lange(re) termijn oplossing. We starten op korte termijn met deze tijdelijke inhuur. De werkzaamheden lopen hierdoor langer door en we hebben het resterende deel van dit budget ook nodig voor werkzaamheden die volgend jaar moeten worden opgepakt. Voorgesteld wordt om het resterende budget van 2019 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.		

Onderwerp : Afronding en vervolg project archiefbewerking		Bedrag €	-50.000
			50.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, toelichting: dit budget is in 2019 eenmalig beschikbaar gesteld ten behoeve van het project.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Voor het project Archiefbewerking is in 2016 € 308.000 beschikbaar gesteld, verdeeld voer de jaren 2016 tot en met 2019. Het project is op 21 oktober 2019 afgerond, waarbij het verwerkte materiaal officieel is overgedragen aan de archiefbewaarplaats. Het gaat hierbij om een wettelijke taak. In de dechargebrief staan een aantal punten opgenomen die nog gerealiseerd moeten worden. Er is nog een deel van het projectbudget beschikbaar. Het project is wel formeel		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	opgeleverd, maar er moeten nog werkzaamheden worden verricht, die tijdens de projectperiode niet opgepakt konden worden. Deze werkzaamheden kunnen dit jaar niet (meer) opgepakt worden. Het gaat hier om een wettelijke taak. De middelen zijn benodigd voor tijdelijke uitbreiding en inhuur en voor materiaalkosten. Daarom wordt nu voorgeteld het resterende budget van 2019 voor maximaal € 50.000 over te hevelen naar 2020 en te storten in de algemene reserve niet geblokkeerd.
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreft een overheveling.

Totaal thema Financiën en Organisatie

Bedrag € -433.925

2. Mutaties reserves en voorzieningen

Onderwerp : Voorziening voor verlies en winstnemingen grondexploitaties		Bedrag €	-553.000 190.400
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	De resultaten van het grondbedrijf hebben een incidenteel karakter en werken daarom niet structureel door.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De resultaten van de grondexploitaties hebben een incidenteel karakter. De (tussentijdse) winstnemingen worden direct toegevoegd aan de algemene reserve. Wij stellen voor deze bestendige gedragslijn te handhaven en: • € 553.000 te onttrekken aan de reserve ter dekking van de voorzieningen voor verlies; • € 190.400 toe te voegen aan de reserve voor winstnemingen. Zie voor de volledige toelichting thema 3 wonen en leven.		

Onderwerp : Mutaties storting voorzieningen bruggen en oevers		Bedrag €	94.900
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, in 2020 wordt het "kwaliteitsplan kapitaalgoederen en beheer" geactualiseerd. De uitkomsten worden aan de raad voorgelegd.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Voorgesteld wordt om de storting in de voorziening civieltechnische kunstwerken incidenteel te verhogen met € 41.200 en de storting in de voorziening kade- en oeverbescherming incidenteel te verhogen met € 53.700. Voor de aansluiting tussen het beheersysteem en het "kwaliteitsplan kapitaalgoederen en beheer 2016 – 2020" wordt separaat een voorstel aan uw raad voorgelegd.		
Financiële ruimte binnen taakveld	De storting in de voorziening is te laag. Hierdoor is de voorziening niet toereikend.		

Onderwerp : Egalisatievoorziening afval en voorziening kwijscheldingen		Bedrag €	-374.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	De egalisatie van afval is incidenteel, omdat 100% kostendekkendheid uitgangspunt bij de vaststelling van de tarieven voor komende jaren. De lagere kwijscheldingen zijn waarschijnlijk structureel. De lagere lasten worden meegenomen in de kosten voor de vaststelling van de tarieven 2020.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Onze inwoners hebben de handschoen van afvalscheiden goed opgepakt. Dit resulteert voor de gemeente in een tekort van € 649.000, waarvan € 349.000 wordt gedekt uit de beschikbare egalisatievoorziening. Voor de egalisatie van tarieven komt deze voorziening		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	hiermee op nihil. Het restant van € 275.000 komt ten laste van de reserve weerstandsvermogen (zie 'dekking reserve weerstandsvermogen'). De kosten voor kwijtscheldingen dalen weer. Het aandeel van afval in deze kosten daalt voor 2019 naar verwachting met € 90.000. De bijdrage van afval in deze voorziening daalt met hetzelfde bedrag.
--	--

Onderwerp : Mutatie Concernfrictie		Bedrag €	-270.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit betreft een incidentele mutatie in de reserve.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Ten behoeve van een personele kwestie wordt een onttrekking uit de frictie gevraagd. Als de personeelsbegroting van de betreffende afdeling aan het eind van het jaar ruimte laat zien wordt de onttrekkingen (deels) niet geëffectueerd. Deze onttrekking past binnen de vastgestelde spelregels van de concernfrictie		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing, budgettair neutraal.		

Onderwerp : Storting in voorziening Wet Gevolgen APPA.		Bedrag €	678.900
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit betreft een incidentele storting in de voorziening Wet Gevolgen APPA.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In 2019 is een bedrag van € 678.900 ontvangen van Loyalis in verband met APPA-Pensioen van voormalige wethouders. Dit bedrag wordt gestort in de voorziening Wet APPA, omdat hier een verplichting aan ten grondslag ligt.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het betreft een eenmalige storting in de voorziening.		

Onderwerp : Storting in voorziening Wet Gevolgen APPA.		Bedrag €	17.500
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, dit betreft een incidentele storting in de voorziening Wet Gevolgen APPA.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Voorgesteld wordt om de ingehouden pensioenpremie van € 17.500 te storten in de voorziening Wet- APPA voor toekomstige verplichtingen van wethouders.		
Financiële ruimte binnen taakveld	Niet van toepassing. Het betreft een eenmalige storting in de voorziening.		

Onderwerp : Dekking reserve weerstandsvermogen		Bedrag €	-3.255.000
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft een eenmalige dekking van risico's, waarvoor een bedrag in de reserve weerstandsvermogen is opgenomen.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	In de reserve weerstandsvermogen zijn voor de onderstaande onderwerpen een bedrag opgenomen. Deze bedragen zijn tot stand gekomen uit de risicoanalyse van de gemeente. De budgetten zijn verwerkt en berekend in Naris. In totaal gaat het om een onttrekking van € 3.255.000. Van de onderstaande budgetten wordt er een beroep gedaan op de reserve weerstandsvermogen:		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	• Jeugd (thema 2); € 2.900.000; • Verkoop grondbank (thema 3); € 30.000 • Havengelden (thema 3); € 25.000 • Insourcen parkeerservice bureau (thema 3); € 25.000 • Afval (thema 5); € 275.000. Voorgesteld wordt om de een bedrag van € 3.255.000 te onttrekken aan de reserve weerstandsvermogen.
Financiële ruimte binnen taakveld	Binnen de reguliere budgetten is er geen ruimte om de tekorten op te vangen. In de reserve weerstandsvermogen is rekening gehouden met de opgenomen risico's.

Onderwerp	: Algemene reserve niet geblokkeerd	Bedrag €	2.718.354
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het betreft eenmalig beschikbaar gestelde middelen door de gemeenteraad in 2019 en eerder, waarvan de uitvoering (gedeeltelijk) doorloopt in 2020.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Door de gemeenteraad zijn incidentele budgetten beschikbaar gesteld. De besteding van deze budgetten vinden niet alleen maar plaats in 2019, maar ook in 2020. In de thema's zijn de voorstellen tot budgetoverheveling opgenomen. Het betreft de volgende overhevelingen met een totaal van € 2.718.354: • Subsidie De Greiden (thema 1); € 23.000 • Deregulering (thema 1) € 50.000 • Verhogen taalniveau statushouders (thema 2); € 116.854 • Motie fietsplan (thema 2); € 45.000 • Sportformateur (thema 2) € 7.500 • BOA's (thema 2); € 40.000 • Mutaties sportbesluit (thema 2); € 175.000 • Omgevingsvisie/omgevingswet (thema 3); € 240.000 • Werkbudget (G1000/G20) (thema 3); € 150.000 • Veiliger stegen (thema 3); € 40.000 • Openbare verlichting op LED (thema 3); € 30.000 • Speeltoestellen (thema 3); € 150.000 • Invasieve exoten (thema 3); € 460.000 • Uitvoeringsprogramma Beleid en beheer groen (thema 3); € 50.000 • Uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid (thema 3); € 65.000 • Inzetten budget mobiliteitsanalyse (thema 3); € 78.000 • Programma duurzaamheid onderdeel groen wegen; € 180.000 • Impuls 4 0's/Pact onderwijs arbeidsmarkt (thema 4); € 10.000 • Duurzaamheid en SEB (thema 4); € 80.000		

AFWIJKINGEN OP DE RAMINGEN VAN LASTEN EN BATEN

	• Fair Trade (thema 4); € 5.000 • Ontwikkelplan detailhandel (thema 4); € 10.000 • Dairy Valley (thema 4); € 22.000 • Duurzaamheidsprogramma (thema 5); € 169.000 • Duurzaamheid vastgoed (thema 5); € 65.000 • Koepelproject duurzaamheid - lasten (thema 5); € 155.000 • Koepelproject duurzaamheid - baten (thema 5); - € 155.000 • Inzet inwoners (thema 6); € 72.000 • Huisvesting en werkplekken (thema 6); € 143.000 • Circulair inkopen (thema 6) € 30.000 • WGA-fonds (thema 6); € 30.000 • Gevolgen nieuwe CAO ambtenaren (thema 6); € 68.000 • Inzet archief (thema 6); € 64.000 • Afronden project archiefbewerking (thema 6); € 50.000
Financiële ruimte binnen taakveld	Het betreffen eenmalig beschikbaar gestelde middelen, die voor een specifiek doel beschikbaar zijn gesteld. Naast deze incidentele middelen zijn twee structurele bedragen meegenomen in de overheveling. Het betreft het budget voor speeltoestellen (thema 3) en instandhouding werkplekken (thema 6). Binnen de bestaande budgetten is geen financiële ruimte is voor de uitvoering.

Totaal mutaties reserves en voorzieningen

Bedrag € -751.946

3. Mutaties investeringskredieten

Onderwerp : Riolering grondexploitaties		Bedrag €	-20.500
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	In de begroting is onder het product riolering rekening gehouden met deze investering.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	De hogere kosten voor bouwrijp- en woonrijpmaken binnen de grondexploitaties leidden ook tot hogere investeringen in nieuwe riolering voor een bedrag van € 20.500. Deze investeringen zijn meegenomen in het Watertakenplan.		

Onderwerp : Herinrichting Molenplein: afwikkeling faillissement		Bedrag €	-12.822 12.822
Doorwerking Perspectiefnota / begroting	Nee, het gaat om een eenmalige kostenpost.		
Argumenten onvermijdelijk en onuitstelbaar	Het Molenplein is na de herinrichting in december 2016 geopend. Direct na het faillissement van Bastiaan Infra is onder regie het plein zo goed mogelijk afgerond, zodat de openstelling van de winkels en het plein doorgang kon vinden. Door de inhuur van aannemers en aanschaf van materialen zijn extra kosten gemaakt. Er is geprobeerd deze kosten te verhalen op de failliete boedel. Aansluitend is met de curator langdurig onderhandeld over het verhalen van de extra kosten. Dit is in mei 2019 afgerond. Het verhalen van de extra kosten is ten dele gelukt. Er resteert nog een tekort van € 12.822. Wij stellen voor dit tekort ten laste te brengen van het betaald parkeren. Nu de afronding met de curator heeft plaats gevonden zal een separaat voorstel worden geformuleerd voor het definitief afronden van het project.		

Totaal mutaties investeringskredieten		Bedrag €	-20.500
---------------------------------------	--	----------	---------

4. Resumé mutaties Verzamelbesluiten 2019

Financiële mutaties	<i>thema 1</i>	<i>thema 2</i>	<i>thema 3</i>	<i>thema 4</i>	<i>thema 5</i>	<i>thema 6</i>	<i>totaal</i>
Exploitatie							
Financieel Verzamelbesluit 1 (maart)	-38.000	253.384	-113.750	-71.000	-96.400	766.000	700.234
Financieel Verzamelbesluit 2 (juni)	0	-422.475	84.000	0	-10.237	188.185	-160.527
Financieel Verzamelbesluit 3 (oktober)	0	-1.971.846	564	-6.815	0	2.597.834	619.737
Financieel Verzamelbesluit 4 (december)	0	946.701	69.697	0	25.000	-433.925	607.473
Totaal mutaties	-38.000	-1.194.236	40.511	-77.815	-81.637	3.118.092	1.766.917

<i>Verzamelbesluit</i>	<i>thema 1</i>	<i>thema 2</i>	<i>thema 3</i>	<i>thema 4</i>	<i>thema 5</i>	<i>thema 6</i>	<i>Totaal</i>
Reserves en voorzieningen							
Financieel Verzamelbesluit 1 (maart)							0
Financieel Verzamelbesluit 2 (juni)					-101.640		-101.640
Financieel Verzamelbesluit 3 (oktober)					189.000		189.000
Financieel Verzamelbesluit 4 (december)			-267.700		-374.000	-110.246	-751.946
Totaal mutaties	0	0	-267.700	0	286.640	-110.246	-664.586

<i>Verzamelbesluit</i>	<i>thema 1</i>	<i>thema 2</i>	<i>thema 3</i>	<i>thema 4</i>	<i>thema 5</i>	<i>thema 6</i>	<i>totaal</i>
Investerings							
Financieel Verzamelbesluit 1 (maart)			-240.000				-240.000
Financieel Verzamelbesluit 2 (juni)		-113.000	-200.000			-80.750	-393.750
Financieel Verzamelbesluit 3 (oktober)							0
Financieel Verzamelbesluit 4 (december)					-20.500		-20.500
Totaal mutaties	0	-113.000	-440.000	0	-20.500	-80.750	-654.250

5. Ontwikkeling product onvoorziene uitgaven 2019

<i>besluit gemeenteraad</i>	<i>toelichting</i>	<i>bedrag</i>
8 november 2019	Themabegroting 2019	130.000
16 maart 2019	Verzamelbesluit 2019-1	700.234
18 juni 2019	Verzamelbesluit 2019-2	-160.527
15 oktober 2019	Verzamelbesluit 2019-3	619.737
17 december 2019	Verzamelbesluit 2019-4	607.473
17 december 2019	Totaal 'onvoorzien' 2019	<u>1.896.917</u>

Het saldo van de post 'Onvoorzien' wordt na het Verzamelbesluit 2019-4 toegevoegd aan de algemene reserve.